

Konkordato Kurumunda Alacaklılar Toplantısı: Kapsamı, İşlevi, Mevzuat Boyutu ve Konkordato Projesinin Tasdiki Kapsamında Sonuçları

Suphi Aslanoğlu *

Selim Cengiz **

Öz

İflas ertelemesi kurumu, hukuk sistemimizde uzun süre kullanılmasına rağmen uygulama sırasında birçok sorun ortaya çıkmıştır. Bunun sonucunda, 7101 sayılı İcra İflas kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması hakkındaki kanun ile iflas erteleme yürürlükten kaldırılmış ve kaldırılan bu kurum yerine hukuk sistemimizde uzun yıllardır yer alan ancak neredeyse hiç kullanılmayan konkordato kurumu tekrar uygulanmaya başlanmıştır. Zira iflas ertelemesinin aksine yargılamada azami sürenin belirlendiği, alacaklı tarafın daha fazla söz hakkı elde ettiği ve borçlunun denetlendiği konkordato kurumu daha işlevsel hale getirilmiştir. Konkordato kurumu, mali durumu bozulmuş gerçek veya tüzel kişilerin içinde buldukları durumdan kurtulmalarını ve ticari hayatlarına devam edebilmelerini sağlayan, borçlu ile alacaklıların anlaşmaları ve bu anlaşmanın da mahkeme tarafından tasdik edilmesi ile hüküm ifade eden yeniden yapılandırma prosedürüdür. Bu çalışmada, günümüzde birçok işletme tarafından etkin bir şekilde kullanılmakta olan konkordato kurumunda önemli bir işleve sahip olan alacaklılar toplantısı hakkında genel bilgilere yer verilmiş ve sonrasında alacaklılar toplantısının kapsamı, işleyişi, mevzuat boyutu, konkordato projesinin tasdiki kapsamında sonuçları ve etki ettiği hususlar ayrı ayrı başlıklar altında incelenmiştir. Bununla birlikte alacaklılar toplantısının aşamaları, konkordato kurumundaki yeri, uygulamada uyulması gereken hukuki hükümler ele alınmıştır. Çalışmada konkordato kurumunda önemli bir işlevi bulunan alacaklılar toplantısının uygulamada ortaya çıkabilecek sorunlar belirlenmiş ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri ortaya konulmuş ve ilgili alana katkı sağlamak amacıyla çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: *İflasın ertelenmesi, konkordato, konkordato projesi, 7101 sayılı kanun, alacaklılar toplantısı.*

* Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, s_aslanoglu@hotmail.com

** Doç. Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi İ.İ.B.F. Finans ve Bankacılık Bölümü, scengiz@karatekin.edu.tr

ISSN: 1309-3738

e-ISSN: 2791-9374

Çankırı Karatekin University Journal of Institute of Social Sciences

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/iiss>

Meeting of Creditors in the Concordat Institution: Scope, Function, Legislation Dimension and Result of the Concordat Project within the Scope of Approval

Suphi Aslanoglu*

Selim Cengiz**

Abstract

Although the institution of bankruptcy suspension has been used for a long time in our legal system, many problems arose during its implementation. As a result, with the Law numbered 7101 on Execution and Bankruptcy and the Law on Amendments to Some Laws, bankruptcy suspension was abolished and the concordatum institution, which has been in our legal system for many years but is almost never used, has been reinstated instead of this abolished institution. Because unlike the suspension of bankruptcy, the concordatum institution, in which the maximum duration is determined in the proceedings, the creditor gets more say and the debtor is audited, has been made more functional. The concordatum institution is a restructuring procedure that enables real or legal persons whose financial situation has deteriorated to get out of their situation and continue their commercial life, and that is effective with the agreement of the debtor and the creditors and the approval of this agreement by the court. In this study, general information about the meeting of creditors, which has an important function in the concordatum institution which is used effectively by many businesses today, is given, and then, the scope of the meeting of creditors, its operation, the size of the legislation, the results of the approval of the concordatum project, and the issues it affects are examined under separate headings. In addition, the stages of the meeting of creditors, its place in the institution of concordatum, and the legal provisions that must be followed in practice are discussed. In the study, the problems that may arise in the practice of the meeting of creditors, which has an important function in the concordatum institution, are determined and solutions are suggested for these problems, and solutions are recommended in order to contribute to the relevant field.

Keywords: Suspension of bankruptcy, concordatum, concordatum project, law numbered 7101, meeting of creditors.

* Prof. Dr., Kırıkkale University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Works Department, s_aslanoglu@hotmail.com

** Assoc. Prof., Çankırı Karatekin University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Banking and Finance Department, scengiz@karatekin.edu.tr

Received : June 2, 2021

Accepted: June 21, 2021

Type : Research

Giriş

Konkordato müessesesi, borçluya borçlarını yapılandırarak yeniden ödeme imkânı sağlayan bir düzenlemedir. Borçlu, ödemekte güçlük yaşadığı ve ödeyememe tehlikesi altında olduğu borçları ile ilgili alacaklılara konkordato projesi kapsamında teklifte bulunur. İcra İflas Kanununun (İİK) 301. maddesinde, kesin mühlet süresinde “konkordato alacaklılar toplantısının” yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Komiser, konkordato ilgili projeyi tamamlayıp, alacaklıları bilgilendirdikten ve konkordatonun incelenmesini tamamladıktan sonra, İİK'nin 288. maddesi kapsamında yeni bir ilanla birlikte alacaklı tarafları, konkordato projesini görüşmek üzere toplantıya davet etmektedir. Toplantı günü ilandan en az on beş gün sonra olmak zorundadır. İlanda alacaklıların, toplantıdan önceki yedi gün içinde belgeleri inceleyebilecekleri de bildirilir (İİK mad. 301). Toplantı zamanı belirlenirken, borçlunun malvarlığı durumunun tespiti ile alacaklıların tespiti için gerekli olan süre göz önünde bulundurulmalıdır. Alacaklılar toplantısının işleyişi ve oylama İİK'nin mad. 302'de ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Buna göre; komiser alacaklılar toplantısına başkanlık edecektir. Komiserlerin sayısının birden fazla olması durumunda, kendi aralarında bir komiseri başkan olarak seçebilirler. Alacaklılar toplantısına alacak listesinde yer alan veya söz konusu listede yer almasa da borçlunun bilançosunda yer alan alacaklılar, alacaklılar toplantısına katılabilirler. İhtilafli durumda olan borç tutarları ile ilgili olarak alacaklı tarafın alacaklılar toplantısına katılabilmesi hakimin kararı ile mümkün olabilmektedir.

Komiser öncelikle alacaklı yoklaması ve kimlik tespiti yapmalıdır. Alacaklılar toplantısı için herhangi bir toplantı yeter sayısı öngörülmemiş olup, herhangi bir alacaklının katılımıyla toplantının başlayabilmesi mümkündür. Toplantıya, alacaklı olduğunu süresinde bildirenler ve alacaklı olduğunu süresinde bildirmemekle birlikte ayrıntılı bilançoda gösterilenler katılabilir (İİK mad. 292/II). Alacaklılar toplantısı için bir toplanma veya karar nisabı yoktur. Toplantı katılan alacaklılarla gerçekleştirilir. Komiser, alacaklılara borçlunun durumu hakkında bir rapor verir. Bu raporun içeriğinde, komiserin, kaydedilen alacaklılarla ilgili görüşleri ile borçlunun mali durumu ve konkordatonun başarı şansı bulunup bulunmadığı, borçlunun o güne kadarki ve gelecekteki muhtemel gelir-gider durumu hususlarındaki düşüncelerine de yer vermiş olması gerekir (Öztek, Budak, Yücel, Kale ve Yeşilova, 2019, s. 337-340). Borçlunun da gerekli açıklamaları yapmak üzere toplantıda hazır bulunması zorunludur. Borçlunun alacaklılar toplantısına katılmaması veya kendini toplantıda temsil ettirmemiş olması toplantının yapılmasına engel teşkil etmeyecektir. Borçlu taraf, alacaklılar toplantısına hem konkordato teklifi ve hem de alacaklılar tarafından konkordato kapsamında sorulan sorulara cevap vermek amacıyla katılmak mecburiyetindedir.

Alacaklılar toplantısının amacı, alacaklıları borçlunun malvarlığı durumu hakkında bilgilendirmek ve konkordatoya onay vermelerini sağlamaktır. Alacaklılar toplantısı, iflastakinin aksine konkordato prosedürü içinde karar alma yetkisine sahip bir organ değildir. Alacaklılar toplantısında sunulan proje oylanır ve gerekli çoğunluklar sağlandığı takdirde kabul edilir. Alacaklılar tarafından kabul edilen konkordato eğer kanunda öngörülen şartları sağlıyor ise mahkeme tarafından tasdik edilir. Tasdik edilen konkordatoda, borcun hukuki sebebi ve buna dayalı hukuksal ilişki konkordatodan etkilenmez ve varlığını devam ettirir. Diğer bir ifadeyle, konkordato ile birlikte, mevcut alacakların niteliği ve varlığı değişmez, borç yenilenmiş olmaz, vadesi gelmemiş borç istenebilir duruma gelmez (Altay ve Eskiocak, 2018, s. 400; Coşkun, 2019, s. 235; Ulukapı, 2015, s. 29). Bu kapsamda, konkordatoda alacaklılar toplantısı bir karar organı olmayıp, bu toplantının yapılmasındaki amaç toplantıya gelen alacaklıları borçlunun teklif ettiği proje hakkında bilgilendirmek; borçlunun malvarlığı hakkında alacaklıları aydınlatmak ve mümkünse onların konkordatoya muvafakatini sağlamaktır (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, s. 120).

Konkordato komiserinin konkordato sürecindeki en önemli görevlerinden biri alacaklıları bir araya getirmek ve alacaklıların konkordato hakkında müzakere etmelerini sağlamaktır (Kale, 2018, s. 215). Konkordato komiserinin görevi, alacaklılar toplantısına başkanlık yapmaktır. Borçlu tarafın mali durumuna ilişkin hazırlanan raporla birlikte alacaklılara bilgi verildiği toplantıda, borçlunun konuyla ilgili alacaklılara bilgi ve gerekli açıklamalar yapmak üzere toplantıya katılması gerekmektedir. Konkordato komiseri, alacaklılar toplantısından önce kimlerin borçludan alacaklı olduğunun tespitinin sağlanması için alacaklıları alacaklarını bildirmeye davet eder. Bu davet İİK'nin 288. maddesi uyarınca yapılacak ilanla gerçekleşir. Komiser tarafından yapılacak ilana, alacaklıların 15 gün içerisinde alacaklarını bildirmeleri gerekmektedir. Konkordato projesinin hazırlanarak son halinin verilmesi, alacakların bildirilmesi, tespiti ve konkordato için gerekli diğer işlemlerin tamamlanmasının ardından konkordato komiserinin yapacağı yeni bir ilan ile konkordato alacaklıları müzakerede bulunmak üzere alacaklılar toplantısına davet edilir. Alacaklılar toplantısı, gün olarak söz konusu ilan tarihinden başlayarak en az 15 gün sonra olması gerekmektedir (Kaman, 2020, s. 17). Alacaklılar toplantısında alacaklılar, konkordato projesinin kabulü veya reddi yönünde karar verebilir. Konkordato projesinin alacaklılar toplantısında kabul edilebilmesi için gerekli olan nisaplar İİK madde 302'de düzenlenmiştir.

Toplantıda komiser tarafından hazırlanan konkordato projesi katılanlar tarafından oylanır ve kanunda belirtilen çoğunluk sağlanması durumunda kabul edilmiş sayılır. Söz konusu görüşmeler sonucunda konkordato tutanağı kabul ve ret şeklinde oylanarak ve imza altına alınır. Kesin mühlet sürecinde,

söz konusu dosya konkordato komiseri tarafından mahkemeye tevdi edilir. Dosyanın tevdi edilmesinden sonra, Asliye Ticaret Mahkemesi konkordatonun tasdikine ilişkin yargılamaya başlayacak ve projenin tasdik edilip edilmeyeceğine karar verecektir. Mahkeme, konkordato projesinin tasdikine karar verirken İİK madde 305’de belirtilen tasdik şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğini inceleyecektir. Alacaklılar toplantısının farklı farklı fonksiyonları bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi, konkordato komiseri tarafından, konkordato süreci hakkında alacaklılara bilgi verilmesidir. Bu kapsamda, borçlunun güncel malvarlığının değeri, tahakkuk etmiş ya da edecek gelirleri hakkında alacaklılara gerekli bilgiler verilmektedir. Alacaklılar da bu toplantıda, konkordato projesini detaylı bir şekilde inceleyip, proje hakkındaki tüm önerilerini beyan etmektedirler (Kale, 2018, s. 243-244).

Genel Olarak Alacaklılar Toplantısı

Alacaklılar Toplantısına Davet ve Alacaklılar Toplantısı

7101 Sayılı İcra ve İflâs Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 29. maddesi ile İİK’nin 301. maddesi, “Alacaklılar Toplantısına Davet” başlığını alarak bütünüyle değiştirilmiştir (Sarısözen, 2019, s.198). Komiser, kesin süre bitiminden yaklaşık bir ay önce alacaklılar toplantısı yapılması için karar alır. Fakat bu kararın alınabilmesi için öncelikli olarak toplantının yapılacağı yerin ve zamanın belirlenmesi gerekmektedir. Toplantı yeri, alacaklıların kolayca ulaşabileceği ve alacaklı sayısı gibi hususlar göz önünde bulundurularak belirlenmektedir. Toplantı yeri ve zamanı belirlendikten sonra, komiser veya komiserler kurulu alacaklılar toplantısının yapılacağı yer ve zamanı belirten bir karar hazırlar. Bu kararla birlikte bir ilan metni de hazırlanmaktadır. Aynı zamanda komiser veya komiserler kurulu, alacaklılar toplantısının yapılacağı gün, saat ve yer konusunda mahkemeye bilgilendirme yazısını göndermektedir (Bozdoğan, 2020, s. 87-90).

Konkordato komiseri, borçludan alacaklı olan alacaklıları belirleyip listeni hazırlayıp, borçlunun mevcut varlıkları ile mali yapısını tespit edip ve varlıklarının değerini belirledikten sonra; hazırlamış olduğu konkordato projesini görüşmek veya müzakere yapmak üzere alacaklı tarafları, İİK mad. 288 kapsamında yapacağı yeni bir ilanla alacaklılar toplantısına davet etmektedir. Bu toplantı öncesinde konkordato komiserinin, konkordato projesinin hazırlanması sürecinde katkıları olmaktadır. Söz konusu toplantının temel amacı, borçlunun mevcut varlıkları ile mali durumu hakkında alacaklıları bilgilendirerek, onlarla konkordato konusunda görüşme veya müzakere yapmaktır. Bu durum İİK’de şu şekilde hüküm altına alınmıştır; *Konkordato projesinin tamamlanmasına katkıda bulunmak komiserin görevleri arasındadır* (İİK mad. 290/2). *Komiser, alacaklılar*

toplantısını 288. madde gereğince ilan etmelidir. Toplantı günü ilandan en az on beş gün sonra olmak zorundadır. İlanda alacaklıların, toplantıdan önceki yedi gün içinde belgeleri inceleyebilecekleri de bildirilir. Ayrıca, ilânın birer sureti adresi belli olan alacaklılara posta ile gönderilir (İİK mad. 301).

Konkordato komiseri, konkordatonun müzakere edilmesi için yapılan alacaklılar toplantısından önce, borçludan kimlerin alacaklı olduğunu tespit etmek için, alacaklıları alacaklarını bildirmek üzere davet etmektedir. 7101 sayılı Kanun'la, alacaklı tarafları söz konusu alacaklarını bildirmek için yapılan davet ile konkordato toplanmasının ayrı ayrı tarihlerde yapılması daha uygun görülerek, zorunlu hale getirilmiştir. Bu durumun nedeni, toplantı kapsamında kaydedilen muhtemel alacak taleplerinin borçlu tarafından reddedilmesi veya bir kısmına itiraz edilmesi olasılığının olması durumunda bu alacakların çekişmeli alacağa dönüşmesidir. Bu durumun, maddi hukuk açısından konkordato nisabında oylanmasında etkili olup olmayacağı hususundaki kararı Asliye Ticaret Mahkemesi vermektedir. Mahkeme kararını vermeden önce, konkordato nisabının belirlenmesi mümkün değildir (Altay ve Eskiocak, 2018, s. 268). Konkordato nisabı, konkordato süreci ve konkordatonun başarıya ulaşması bakımından önemli bir kriterdir. Ayrıca konkordato nisabı kavramını, konkordatoya hangi alacakların katılacağını ve katılan bu alacakların ne miktarda alacak için oy kullanabileceklerini belirleyen hukuki kriterdir (Altay ve Eskiocak, 2018, s. 202).

Konkordato komiseri, kendisine bildirilen alacaklar üzerinde, iflâs idaresi gibi incelemelerde bulunur. Fakat komiserin söz konusu alacakları inceleme yetkisi, nitelik itibarıyla iflâs idaresinden çok farklı ve kapsam itibarıyla da çok dardır. Ancak komiserin, borçludan talep edilen alacakları kabul etme veya etmeme yetkisi bulunmamaktadır. Bu yetki, alacağın borçlu tarafından kabul edilmemesi ve çekişmeli hâle gelmesi durumunda Asliye Ticaret Mahkemesine aittir (İİK mad. 302/IV). Çekişmeli alacaklar, borçlunun kabul etmemiş olduğu alacaklardır. Çekişmeli alacağın konkordato hesabında dikkate alınıp alınmayacağı ve dikkate alınacaksa hangi oranda olacağına mahkeme karar vermektedir (Öztek ve diğerleri, 2019, s. 505). Diğer bir konu ise, geciktirici koşul ve vadesi belirsiz alacaklardır. Bu alacaklar bakımından, konkordato çoğunluğuna dahil edilip edilmeyeceğine mahkeme karar vermektedir. Komiser, borçlunun kabul etmiş olduğu borcun gerçekliğine inanmadığı durumlarda, bu durumu alacaklılar toplantısında beyan edebileceği gibi, konkordatonun tasdik aşamasında hazırladığı raporla da mahkemeyi bilgilendirebilir (Atalı, 2018, s. 107-108; Coşkun, 2019, s. 149).

İİK'nin ilgili maddelerinde, konkordato projesinin kabul edilmesi için gerekli olan sayı ve oylamaya katılabilecek veya katılamayacak alacaklılar belirlenmiştir. Buna göre, İİK'nin 7101 Sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlar Değişiklik Yapan Kanun ile değiştirilmiş olan 299. maddesi kapsamında konkordato komiseri; alacaklıları, ilan tarihinden başlamak üzere 15 gün içerisinde alacaklarını bildirmeye davet etmektedir. Söz konusu toplantının, ilan tarihinden en az 15 gün sonra yapılması zorunludur. Yapılan ilanda, borçludan alacaklı olduğunu bildirmeyen alacaklıların, konkordato projesinin görüşmelerine katılamayacağı da belirtilir. Bildirilmeyen alacaklar konkordato sürecinin yürütülmesinde etkin bir rol oynamayacaktır. Ayrıca yapılacak ilanda, alacaklılara toplantıdan önce 7 gün içinde konkordato ile ilgili belgeleri inceleyebilecekleri de ihtar edilir. İlanda bahsedilen 15 günlük sürenin belirlenmesinde, ilanın yapıldığı gün hesaplamada dikkate alınmaz (İİK mad. 19/I). İlanda, yapılacak toplantının günü, saati ve yeri belirtilmektedir. Ayrıca, ilanın iadeli taahhütlü posta ile gönderilmesi gerekmektedir. İlanın içeriğinin, İİK mad. 301 kapsamında olmaması durumunda, şikâyet edilebilir (İİK mad. 290/III, 16). Söz konusu şikâyet hakkında, konkordatoya başvuru ticaret mahkemesi karar vermektedir.

Alacaklılar listesinin oluşturulması konkordatonun tasdikinde önemli bir yere sahiptir. Buradaki amaç, borçlunun pasif varlıklarının değerini belirlemek ve konkordato müzakerelerinde oy kullanabilecek alacaklıları tespit etmektir. Diğer bir ifadeyle, konkordato teklifi ile borçlunun malvarlığı arasındaki ilişki hakkında belirli bir fikir sahibi olarak, konkordatonun kabulü ve reddi yönündeki irade oluşumuna katkıda bulunmaktır. Söz konusu ilanın birer örneği adres bilgileri bulunan alacaklılara posta yoluyla gönderilir. Bunun nedeni ise, borçlunun mevcut borçları ile ilgili, öncelikli toplantıda müşterek bir yönetim ve finansman yönetiminin ne şekilde olacağına karar vermektir. Alacaklıların toplantıya daveti aynı zamanda konkordato komiserinin hazırladığı plan, konkordato projesinin sunumu, konkordato projesinin müzakere edilmesi ve belgelerin incelenmesi gibi işlemler müştereken yapılan koordinasyon ve yönetim anlayışının da yansımaları olarak değerlendirilebilir (Emir, 2019, s. 66; Muşul, 2018, s. 415).

İİK'nin 301. maddesinde belirtilen alacaklıların inceleyebilecekleri belgeler, alacaklıların konkordato projesi hakkında tam olarak bilgi sahibi olmalarına imkan sağlayacak bütün belgeleri kapsar. Borçlunun konkordato istemi ve İİK'nin 286. maddesi kapsamında konkordato ön projesi ve gerekirse komiserin de dahil olduğu nihai konkordato projesi, konkordato talebinde bulunması gereken tüm liste ve belgeler, bu liste ve belgeler komiser tarafından değiştirilmiş ise bu değişiklikleri içeren liste ve belgeler İİK'nin 298. maddesi kapsamında tutulan defter, Asliye Ticaret Mahkemesinin mühlet vermesini öngören kararları, borçlunun mallarının

envanteri alacak bildirimleri, bildirilmemiş olmakla birlikte bilançosundan tespit edilen alacaklar, borçlunun bildirilmiş olan bütün alacaklar için kabul ve red yönündeki verdiği bilgiler ve öngörülen alacak cetveli, çekişmeli, rehinli ve imtiyazlı alacakları içeren liste; her somut olayın niteliğine göre istenilen başka belgeler de gerekli ise verilmelidir (Tanrıver, 2015, s. 205-206).

Rehinli alacaklar, İİK'nin 298. maddesi kapsamında belirlenen kıymet takdirine göre teminatsız kaldıkları oranda hesaba katılırlar (İİK mad. 302/V). Rehlinli mallar, komiserin belirleyeceği kıymet takdirinde ayrı bir öneme sahiptir. Bu kapsamda komiser, rehlinli malların kıymet takdirini yaparak, belirlediği tutarı alacaklılar toplantısı yapmadan önce borçluya ve rehlinli alacaklılara yazılı bir şekilde bilgilendirir (İİK mad. 298/2). Ancak rehlinli alacaklılar, alacaklarını 15 gün içinde bildirmezlerse, rehin haklarını kaybetmezler. Bununla birlikte alacağın rehinle karşılanamayan kısmının oylamaya dâhil olabilmesi ve teminatlandırılabilmesi, bildirilmesi şartına bağlıdır (Coşkun, 2019, s. 149; Kale, 2018, s. 38). Konkordatoda, rehlinli alacak, genellikle mülkiyeti borçlu tarafa ait olan ve borçlunun aktifinde yer alan rehlinli varlıklar anlaşılmalıdır. Nitekim, Yargıtay'ın en son içtihadı bu yöndedir. (Yargıtay 15. Hukuk Dairesi'nin 2021/1389 E. 2021/275 K. ve 16.02.2021 Tarihli İlamı). Rehlinli alacaklılar, alacaklarının rehlinli kısmı için oy hakkına sahip değildirler. Rehlinli alacaklılar, oy kullanma hakları olmasa da, alacaklılar toplantısına katılmaları için bir engel bulunmamaktadır. Ayrıca konkordato borçlusunun şahsen sorumlu olduğu bir alacak üçüncü bir kişinin malı rehin gösterilmek suretiyle teminat altına alınmışsa hem alacağın tamamı hem de alacaklı nisaba dâhil edilecektir. Bu durumda rehin, üçüncü kişi tarafından gösterildiğinden rehlinin paraya çevrilmesi hâlinde rehin verenin, konkordato borçlusuna rücu hakkı doğduğundan onun alacağı şarta bağlı alacak gibi değerlendirilecektir (Akil, 2019, s. 177-178; Börü, 2019, s. 181).

Alacaklılar Toplantısında Gerekli Çoğunluk ve Oy Hakkı Olan Alacaklılar

Konkordato projesinin kabulü için, hem alacaklı sayısı hem de alacak tutarı bakımından belirli bir sayının olması gerekmektedir. Alacaklılar toplantısı ve konkordato projesinin kabulü için gerekli sayı ile ilgili İİK'nin 302. maddesine göre; alacaklılar toplantısına konkordato komiseri başkanlık yapar ve komiser söz konusu toplantıda alacaklılara; konkordato süreci, borçlunun mali durumu ve konkordatonun başarıya ulaşıp ulaşmayacağı konularında rapor sunar. Konkordato kapsamında yapılan alacaklılar toplantısı, iflas müessesesindeki alacaklılar toplantısından önemli derecede farklıdır. Alacaklılar toplantısı, iflas müessesesindeki tasfiyede önemli bir organ olmasına rağmen, konkordato da bir büro olmayıp, yapılacak toplantı

yeter sayısı aranmaz (İİK mad. 221/1-2). Diğer bir ifadeyle, toplantıya mevcut alacaklılardan sadece biri kişi bile katılsa, alacaklılar toplantısı yapılabilir. Çünkü toplantının yapılma amacı, borçlunun mevcut malvarlığı hakkında alacaklılara bilgi vermek ve konkordato süreci hakkında alacaklılarla görüşme yapmaktır. Kısacası, alacaklılar toplantısında bir toplanma yeter sayısı belirlenmemiştir. Fakat konkordatonun tasdik edilebilmesi için bir karar nisabı bulunmaktadır. Bu nedenle alacaklıların toplantıya katılım oranını yüksek olması konkordato süreci bakımından çok önemlidir. Alacaklılar toplantısında toplantı zamanında açılır ve başlar. Alacaklılar toplantı bir kez yapılır ve olağanüstü bir durum olmadığı sürece hiçbir sebeple ertelenememektedir. Toplantı başlamadan önce gelen kişilerin kimliklerini ve vekil aracılığı ile katılan alacaklıların da vekillerinin vekâletnamelerinin geçerliliğinin tespit edilmesi için hazırun cetvelinin tutulması gereklidir. Bu cetvel toplantı sonrasında komiser ve borçlu tarafından imzalanarak, istenilmesi halinde alacaklı veya vekiline suretleri verilmektedir (Eroğlu, 2019, s. 125). İİK mad. 302/4 kapsamında alacaklılar toplantısında, yapılması gereken bir oylamadan söz edilmiş olsa da, oylama yapılmaz ve belirli bir karar, karar defterinde düzenlenmez. Sadece alacaklılar toplantısı bittikten sonra, konkordato teklifini kabul edecek ve etmeyecek olanların belirtildiği bir tutanak imza altına alınır.

Alacaklılar toplantısına, gerekli bilgileri vermek için borçlunun katılması zorunlu olup, alacaklılar toplantısı komiser tarafından gerçekleştirilir (İİK mad. 302/II). Borçlunun da katılımı, konkordato projesi, malvarlıklarının durumu ve konkordato sürecindeki sorumluluklarından dolayı cevap verme sorumluluğu ile toplantıda bulunacaktır (Öztek ve diğerleri, 2019, s. 493). Borçlunun mazeretsiz olarak gelmemesi halinde konkordato komiseri, mühletin kaldırılması veya konkordatonun tasdik edilmemesi konusunda olumsuz görüşte bulunabilir. Ancak borçlunun alacaklılar toplantısına katılmaması veya kendini toplantıda temsil ettirmemiş olması toplantının yapılmasına engel teşkil etmemektedir (Uyar, 2019, s. 109).

Komiser kimlik tespit işlemleri yaparak, toplantıya katılanları tutanağa geçirdikten sonra raporunu okumaktadır (İİK mad. 302/1). Komiser, alacaklılara borçlunun durumu hakkında bir rapor verir/sunar. Bu raporun içeriğinde, komiserin, kaydedilen alacaklılarla ilgili görüşleri ile borçlunun mali durumu ve konkordatonun başarı şansı olup olmadığı, borçlunun o güne kadarki ve gelecekteki muhtemel gelir-gider durumu gibi hususlar yer almaktadır. Komiserin beyanları, alacaklıların, borçlunun faaliyetleri ve mali durumu ile ilgili olarak bilgi sahibi olmalarına ve teklif edilen konkordatoyu kabul edip etmeyeceklerine ilişkin, karar vermelerine yardımcı olmaktadır. Komiserlerin sayısının birden fazla olması durumunda, kendi aralarında bir komiseri başkan olarak seçebilirler. Toplantı, komiserin raporu okumasıyla başlar ve sonrasında teklifin müzakeresine geçilir. Müzakere aşamasında

komiser, alacaklılar ve borçlu görüşlerini belirtir. Komiser öncelikle alacaklı yoklaması ve kimlik tespiti yapmaktadır. Alacaklılar toplantısı için herhangi bir toplantı yeter sayısı öngörülmemiş olup, herhangi bir alacaklının katılımıyla toplantının başlayabilmesi mümkündür. Toplantıya tüm alacaklılar katılabilirler. Toplantıya katılmak borçlu ve komiser için görev iken; alacaklılar için haktır. Alacaklılar toplantısı komiserin gözetiminde yapılmaktadır (İİK mad. 302). Öncelikle alacaklıların yoklamasının yapılması gerekmektedir. Toplantıya hiçbir alacaklı katılmasa dahi komiser toplantıyı açmak ve durumu tutanakla saptamak zorundadır. Çünkü toplantıya katılma süresi toplantıdan itibaren 7 (yedi) gündür (İİK mad. 302/VII) (Göncü Döner, 2019, s. 195; Kuru, 2013, s. 450; Akyürek ve Akyürek, 2019, s. 444; Akdeniz ve Kayıhan, 2019, s. 125).

Hangi alacaklıların, alacaklılar toplantısında oy kullanabileceği belirlenmiştir. Buna göre, İİK’da temel kural, konkordato projesinin görüşülmesinde oy kullanabilecek alacaklılar aynı zamanda konkordato projesinden etkilenen alacaklılardır (Nacar, 2020, s. 131). Ayrıca yapılan düzenlemeyle birlikte, sadece 2 şekilde bir çoğunluk hesaplanmaktadır. Diğer bir ifadeyle, konkordato projesinin kabul edilmesi, 2 çoğunluktan birinin olmasına bağlıdır. Yeni düzenlemeyle birlikte alternatif bir nisap belirlenmiştir (Kale, 2018, s. 245). Bu kapsamda konkordato projesi; i) kaydedilmiş olan alacaklıların ve alacakların yarısını veya ii) kaydedilmiş olan alacaklıların dörtte birini ve alacakların üçte ikisini, aşan bir çoğunluk tarafından imza edilmiş ise kabul edilmiş sayılmaktadır. Bu kapsamda, konkordato projesini, alacaklılar toplantısına katılan alacaklıların çoğunluğu kabul etmese de, mevcut alacaklıların dörtte birinin ve alacağın tutarı bakımından üçte ikisinin yakalanması durumunda konkordato projesi kabulü için yeterlidir. Bu sayede, konkordato projesinin ana alacaklılar tarafından kabul edilmesi, konkordatonun kabulü için yeterli olacaktır (Kale, 2018, s. 245). Herhangi bir alacaklı, borçlu taraftan birden çok alacağı olması durumunda, alacaklı sayısının belirlenmesinde sadece bir alacaklı olarak dikkate alınmaktadır. Komiserin onayı olmadan, konkordato mühleti sürecinde meydana gelen alacaklar da konkordatoya tabi alacak olarak kabul edilmektedir. Ancak bu alacakların meydana gelmesinden itibaren 15 gün içinde komisere bildirilmesi gerekmektedir. Şüpheli bir alacak olmaması şartıyla, toplantı gününe kadar bildirilmeleri durumunda, bu alacaklıların da toplantıya katılıp oy kullanabilmeleri mümkündür. Bu durumda, mühlet içerisinde meydana gelen alacaklıların oy hakları bulunmaktadır. Ayrıca konkordatoya dahil olan bir alacaklı “kabul oyu” vermemişse, konkordatoyu reddetmiş kabul edilmektedir (Eroğlu, 2019, s. 82).

İİK’nin 206. maddesinde belirtilen imtiyazlı alacaklılar, mevcut alacaklılar ve borçlunun eşi, anası, babası, çocuğu ile kendisinin ve evlilik bağı ortadan kalkmış olsa dahi eşinin anası, babası ve kardeşi alacak ve

alacaklı çoğunluğunun hesabında dikkate alınmamaktadır. Bu kapsamda imtiyazlı alacaklıların konkordatodan etkilenmeyecek olup oy hakkına sahip değillerdir. Bu kişilerin objektif olarak oy kullanmaları beklenmediği için oylamaya dahil olmamaktadır. Ayrıca rehinle teminat altına alınmış olan alacaklar, İİK'nin 298. madde kapsamında komiser tarafından belirlenen kıymet sonucunda teminatsız kaldıkları kısım kadar hesaba katılabilirler. Bu nitelikteki alacaklıların objektif olarak oy kullanmaları beklenmediği için oy haklarından mahrum kalmışlardır. Çekişmeli, belirli bir Şarta bağlanmış veya vadesi belli olmayan alacakların, hesaba katılıp katılamayacağı ve katılırsa oranda olacağını ilgili mahkeme karara bağlar. Bu konuda mahkeme hızlı bir yargılama faaliyeti yürütmelidir. Ayrıca alacağın mevcudiyeti ve miktarı hakkındaki karar, için esasını inceleyecek olan mahkemeye ait olacaktır. Bu konuda mahkeme, söz konusu alacakları incelerken alacağın esası ile ilgili ayrıntılı bir inceleme yapılmayıp, sadece bu alacaklılara oy hakkı tanınıp tanınmayacağı incelenecektir (Kale, 2018, s. 247; Öztekin ve diğerleri, 2019, s. 505-506). Alacağı kabul edilmemiş olan alacaklıların, konkordatonun tasdik tarihinden itibaren bir ay içerisinde dava açma hakları bulunmaktadır (İİK. mad. 308b/I). Mahkeme, konkordato projesi kapsamında, tasdik kararının kesinleşmesine kadar, çekişmeli alacakların belirli bir kısmını, borçlu tarafından mahkeme tarafından belirlenecek bir bankaya yatırılması yönünde bir karar verebilir. Ancak zamanında dava açmamış alacaklılar, söz konusu paydan ödeme yapılmasını isteyemez ve yatırılan pay borçluya tekrar iade edilir (İİK. mad. 308b/II).

Konkordato projesinin kabulü için yapılacak olan alacaklılar toplantısında oylama yapılmaz. Bunun yerine bir tutanak düzenlenir. Konkordato oylaması yazılı olarak yapılır; yani verilen oylar tutanağa geçirilir. Bu tutanağı, konkordatoya kaydedilmiş veya borçlunun bilançosunda ve alacaklılar listesinden alacaklı olduğu tespit edilebilen alacaklılar imzalama yetkisine sahiptirler. Borçlunun ayrıntılı bilançosunda yer alan alacaklar, alacaklıların süresinde kaydettirdiği ve borçlunun kabul ettiği alacaklar (İİK mad. 300) ve çekişmeli hale gelen alacaklar hakkında mahkemece nisaba katılması yönünde karar verilen alacaklar (İİK mad. 302/VI) nisaba dahil edilir. Ayrıca borçlu tarafından alacağı kabul edilmemiş ve fakat mahkemenin nisaba dahil edilmesi yönünde karar verdiği alacaklılar oy kullanılabilir (Coşkun, 2019, s. 159). Oy vermeyen alacaklılar ise toplantının bitiminden itibaren yedi günlük iltihak süresi içinde tutanağı imzalayarak oylarını kullanabilirler (Öztekin ve diğerleri, 2019, s. 50; Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, s. 495). Alacaklılar toplantısına alacaklı olduğunu bildiren herkes katılabilirse de toplantı sonunda tutulan tutanağı belirtilen alacağı borçlunun kabul ettiği ve alacağı borçlu tarafından reddedilmiş olsa bile Asliye Ticaret Mahkemesinin kararıyla oylamaya katılmasına karar verilenler imzalayabilir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, s. 500).

Konkordato komiseri, iltihak süresinin bitmesinden sonra en fazla yedi gün içinde konkordatoyla ilgili tüm belgeleri, konkordato projesinin alacaklılar toplantısında kabul edilip edilmediği ve tasdik şartlarını taşıyıp taşımadığıyla ilgili hazırlayacağı kapsamlı raporunu mahkemeye sunar (İİK mad. 302). Söz konusu raporda; borçlunun sahip olduğu tüm varlıkları, mali durumu, sahip olduğu gelirleri ve konkordato projesini hangi alacaklıların kabul edip etmediği ve toplantıda kabul edilmeyen alacak taleplerinin nedenleri gibi konular kapsamlı bir şekilde yer alması gerekmektedir. Ayrıca raporda, İİK'nin 206. maddesinde belirtilen alacaklar ve mühlet sürecinde komiserin onayı ile meydana gelen alacaklar için gerekli olan teminatlar da yer almalıdır. Komiserin hazırladığı bu rapordaki bilgiler konkordatonun tasdiki yargılamasında mahkemenin işini kolaylaştıracaktır. Komiser, konkordatonun tasdik edilmesi veya reddedilmesi gerektiği hakkındaki kanaatini de raporunda belirtmelidir (Öztek ve diğerleri, 2019, s. 506-507).

Diğer yandan, kamu alacakları konkordato sürecinden etkilenmediğinden oy hakları bulunmamaktadır. Amme alacaklarında konkordato mecburi değildir (İİK mad. 308/c-3). Bu kapsamda, söz konusu alacaklar da konkordato projesi oylamasında alacak/alacaklı çoğunluğu hesabında dahil edilmemektedir. Konkordato hükümlerine tabi olmayan amme alacakları 6183 sayılı Kanun'a tabi amme alacaklarıdır. Her ne kadar amme alacaklısının oy kullanma hakkı bulunmamasına rağmen maddeye dahil dilmemiş olsalar da oy hakları bulunmaz. 6183 sayılı Kanun dışında kalan amme alacakları konkordatoya tabi oldukları gibi oylamaya da katılacaklardır. Finans kurumları tarafından verilen krediler de, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi olmadığından, konkordatoda oy kullanmaları ve oy çoğunluğunda hesaba katılmaları söz konusu değildir (İİK mad. 308/c-4). Kambiyo senetleri (çek, bono ve poliçe) kapsamında ortaya çıkan alacaklardan, bonoda; hamilinin konkordato komiserine ilan tarihinden sonra zamanında alacağını bildirmelidir. Vadeli çek (ileri tarihli) ve poliçede ise alacağın lehtar tarafından zamanında komiserine bildirilmesi gerekmektedir (Tanrıver, 2015, s. 175). Yabancı para üzerinden düzenlenen alacaklarda, konkordatoya yapılacak bildirimlerde Türk lirasına çevrilmesi gerekmektedir. Ancak alacaklı alacağını yabancı para üzerinden bildirmiş ise, konkordato komiseri söz konusu alacağı Türk lirasına çevirip kayıt altına almalıdır (Muşul, 2018, s. 453).

Yapılan değişiklikle birlikte, konkordato kapsamında imtiyazlı alacakların sürece dahil edilip edilmeyeceği, iflas müessesesindeki imtiyazlı alacaklardan ayırt edilmiştir. Buna göre İİK'nin 206. maddesinde geçen işçilik ve nafaka alacakları gibi imtiyazlı alacaklar konkordato sürecine dahil edilmemektedir (İİK mad. 308/3-c). Konkordatonun tasdik edilmesi için söz konusu alacakların tamamının ödenmesi ve yeterli bir miktarda teminata bağlanmış olması zorunludur (İİK mad. 305/1-d). Bu alacaklar konkordatoya

tabi olmadıklarından, kural olarak oylamada yer almayacakları gibi oy çokluğunda da dikkate alınmazlar. Ayrıca buna benzer imtiyazlı alacaklar, konkordatonun çoğunluğunun sağlanmasında yapılan hesaplama dahil edilmediğinden, bu alacakların zamanında bildirilip bildirilmemesinin hiç önemi yoktur. Ancak bu alacakların zamanında bildirilmemesi, alacağın imtiyazlı olmaktan çıkacağı anlamına gelmemelidir. Bununla birlikte imtiyazlı alacaklıların alacaklılar toplantısına katılmalarının mümkün olup olmadığı tartışmalı bir konudur (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, s. 497; Coşkun, 2019, s. 163; Öztekin ve diğeri, 2019, s. 588; Börü, 2019, s. 181). İmtiyazlı alacaklılar eğer alacaklılar toplantısında nisaba dahil olup oy kullanmak isterlerse, en geç oy kullanma süresinin bitimine kadar imtiyaz haklarından feragat etmelidir. İmtiyazlı alacaklıların konkordato projesinin oyladığı alacaklılar toplantısında hem oy kullanması hem de imtiyazlı alacak haklarını muhafaza etmesi mümkün değildir. Diğer yandan, komiser tarafından gerçekleştirilen kıymet takdirinde gösterilen teminatın, imtiyazlı alacağın tamamını karşılamayacağını anlaşılması halinde, teminatın karşılamadığı kısım, konkordato çoğunluğunda dikkate alınır. Diğer bir durum ise, imtiyazlı alacak sahipleri imtiyazlarından vazgeçtikleri takdirde konkordato çoğunluğunda dikkate alınır ve oylamaya katılabilirler (Aydemir, 2019, s. 70).

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde; alacaklılar toplantısında, “toplantı yeter sayısı” aranmaz. Bu kapsamda, herhangi bir karar alınmayarak, oylama yapılmasına gerek yoktur. Sadece konkordatonun müzakeresi sonucunda konkordatonun onaylanmasıyla ilgili, kabul ve red verenlerin oylarını kapsayacak bir tutanak tutularak imza altına alınır (İİK mad. 302/VII). Bu tutanağı, konkordato sürecinde alacaklı olarak kaydedilmiş olan alacaklılar imzalamaktadırlar. Ayrıca borçlu tarafın bilançosunda alacaklı olarak görünen alacaklılarda tutanağı imzalamaktadırlar. Söz konusu tutanağı imzalamamış olan alacaklıların, konkordato projesini kabul etmediği kabul edilir (Kuru, 2013, s. 1408; Kale, 2018, s. 39). Alacaklılar toplantısına, borçludan alacaklı olan tarafların katılma zorunluluğu bulunmayıp, istedikleri takdirde katılabilirler. Söz konusu toplantıda, iflas müessesinde olduğu gibi, toplantı yeter sayısı ve karar sayısı aranmamaktadır. Diğer bir ifadeyle, alacaklılar toplantısı, herhangi bir karar organı olmayıp, gelen alacaklılarla gerçekleştirilir. Toplantının yapılmasındaki temel amaç; alacaklılara, borçlunun teklifleri kapsamında oluşturulan konkordato projesi ve borçlunun mali durumu hakkında bilgi vermektir. Bu kapsamda da alacaklıların konkordato konusunda muvafakat sağlamaktır. Ancak konkordato konusunda muvafakat sağlanamayan alacaklıların, konkordato konusunda sahip oldukları haklar saklı kalmaktadır. Ayrıca konkordatoya muvafakat sağlamamakla birlikte, alacağını kaydettirmiş olan alacaklılar, alacağını talep etme hakları bulunmaktadır (İİK mad. 303/I). Kabul oyu veren alacaklılar iradelerini

tutanağa geçirmekte iken, konkordato projesini kabul etmeyen alacaklılar bu kararı belirtmek zorunda olmayıp, çekimsiz kalmakla projeyi kabul etmediklerini göstermektedirler. Alacaklılar tutanağı hemen imzalamak zorunda değildir. Toplantı bittikten sonra 7 gün içinde gerçekleşen ihtihaklar da kabul edilebilir (Kuru, 2013, s. 68). Yani bu durumda alacaklılar, konkordato yokmuş gibi; alacaklarının tamamını, vadesi geldiği zaman müşterek borçlu ve kefillerden isteyebilirler. Bu kişiler konkordatodan yararlanamazlar (Uyar, 2019, s. 110-115).

Alacaklıları Alacaklarını Bildirmeye Davet

7101 Sayılı Kanun'un 27. maddesi ile İİK'nin 299. maddesi, tamamen değiştirilmiş olup, madde, "Alacaklılar Alacaklarını Bildirmeye Davet" başlığını alsa da esasında yapılan düzenleme, değişiklikten önce 292/I'in birkaç ufak değişiklikle yeni metne uyarlanmış halidir.¹ Bu kapsamda, İİK'nin 299. maddesi kapsamında konkordato komiseri tarafından alacaklılar, konkordato talep eden borçludan alacaklarını bildirmeye İİK'nin 288. maddesinde belirtilen şekilde yapılacak ilan ile davet edilir. İlanın iki amacı bulunmaktadır. Bunlardan ilki, borçlunun pasifinin veya borcunun belirlenmesidir. Diğeri ise, konkordato teklifinin kabulü hakkında müzakerelere ve oylamaya katılacak alacaklıların tespitidir (Sarisözen, 2019, s. 194). Alacanın komiserine bildirilme yükümlülüğü, borçlunun bilançosunda göstermiş olduğu alacaklılar veya konkordato projesinde göstermiş olduğu alacaklılar listesinde gösterilen alacaklılar konusunda geçerli değildir. Dolayısıyla, bu söz konusu bilançoda gösterilen alacaklıları herhangi bir talebe gerek olmaksızın kayıt altına almak zorunluğu bulunmaktadır. Ayrıca ilan ile komiserine bildirilmesi gereken alacaklar, konkordato mühletinin verilmesinden önce doğmuş alacaklar olup, alacak bildiriminde bulunurken,

¹ Değişiklikten önceki 292/I: "Alacaklılar, komiser tarafından ilan tarihinden itibaren 20 gün içinde alacaklılarını bildirmeye mühlet kararının yayımlandığı gazetede yapılacak ilanla davet olunur. Ayrıca, ilanın birer sureti adresi belli olan alacaklılara posta ile gönderilir. İlanda, hilafına hareket eden alacaklıların bilançoda kayıtlı olmadıkça konkordato müzakeresine kabul edilmeyecekleri ihtar da yazılıdır." 7101 Sayılı Kanun'la yapılan değişikikten önce, alacaklılara 20 günlük bir süre verilirken, değişiklikten sonra bu süre 15 güne indirilmiştir. Değişikliklerin geneline bakıldığında kanun koyucu, konkordatonun hızlı bir şekilde sonuca ulaşmasını hedeflemiştir. Bu hedefe elbette 5 günlük zaman kısıtlaması gibi sınırlı iyileştirmelerle ulaşılamazdı. Bu sebeple kanun koyucu, değişiklik metninin genelinde süreleri iyileştirmenin yanı sıra, sistemi revize etme adına da önemli sayılabilecek adım atmıştır (Sarisözen, 2019, s. 192).

bunların konkordato geçici mühlet verildiği andaki tutarı esas alınmaktadır (Bozdoğan, 2020, s. 78).

Komiser, alacaklıların alacakları ile ilgili yapmış oldukları iddialar hakkında, borçluyu açıklama yapmak üzere davet etmektedir. Kaydın yasal sürede yapıldığını alacaklı ispat etmek şartıyla, alacağın bildirilmesi yazılı veya sözlü yapılabilir. Komiser tutanak düzenleyerek, kayıt için gelen alacaklıların imzasını alarak kendisi de tutanağı imzalamaktadır (Öztek ve diğerleri, 2019, s. 313). Daha sonra komiser, söz konusu alacakların gerçek olup olmadıklarını borçlunun ticari defter ve belgeleri üzerinde yapacağı inceleme neticesinde, İİK'nin 302. maddesi kapsamında rapor hazırlayarak, elde ettiği sonuçları konkordato tasdiki yargılamasından önce mahkemeye sunacağı gerekçeli raporda belirtmektedir (İİK mad. 300). İİK'nin 288. maddesi kapsamında (ilanın yöntemi ve süreci belirtilmiştir) komiser, yapacağı ilanla birlikte, alacaklıları alacaklarını 15 gün içinde bildirmeye davet etmektedir. Söz konusu 15 günlük sürenin kısaltılması veya uzatılması mümkün değildir. İlan, açık adresi bilinen alacaklılara posta yoluyla gönderilir. Ayrıca söz konusu ilanda alacaklılara, alacaklarını bildirmemeleri ve borçlunun bilançosunda alacaklı olarak görülmemeleri durumunda, konkordato projesinin müzakerelerine/görüşmelerine katılmayacakları da belirtilir (İİK. mad. 299). Diğer bir ifadeyle, İİK mad. 299'da, ilandan itibaren süresi içinde alacaklının alacağını bildirmemesinin yaptırımını olarak, o alacaklının, alacağının bilançoda kayıtlı olmadıkça, konkordato projesinin müzakerelerine (görüşmelerine) kabul edilmemesi gösterilmiştir.

Konkordato projesinin müzakerelerine/görüşmelerine katılmama durumu, alacaklının alacağının konkordato nisabının hesaplanmasında dikkate alınmaması ve alacaklının konkordato projesinin kabulü veya reddi konusunda oy kullanamamasıdır. Ancak burada, alacaklıların alacak haklarının sona ermesi, alacak haklarından feragat etmesi/vazgeçilmesi gibi bir durum söz konusu değildir. Kısacası, süresinde alacak bildiriminde bulunmayan alacaklı bilgilenmek amacıyla alacaklılar toplantısını izleyebilir, fakat bu toplantı sonucunda konkordato projesinin kabulüne veya reddine yönelik nisabın hesaplanmasına ilişkin tutanağı imzalamaz veya toplanmayı izleyen yedi günlük süre içerisinde de oylamaya katılamaz (Börü, 2018, s. 179).

Komiser tarafından çıkarılan ilan ve gönderilen tebligatlara göre komiser tarafından gerekli defter ve belgelere incelemeler neticesinde, bildirilen borç tutarları borçlunun onayına sunulur. Alacaklıların konkordatoya kayıt yaptırması ve alacağın konkordato nisabına dahil edilmesi durumunda, müteselsil kefillerin de ayrıca konkordatoya yaptırmaması gerekmektedir (Altay ve Eskiocak, 2017, s. 195). Ayrıca kambiyo senetlerinin ciro edilmesi durumunda, alacak kaydını son hamil tarafından yapılması gerekmekte birlikte, hamil kayıt yaptırmazsa cirantalar,

erteleyici koşula bağlı olarak kayıt yaptırabilirler. Diğer yandan, İİK'nin mad. 299 ve mad. 288'deki belirtilen ilanın yapılış şekli aynı olsa da ilanı yapanlar açısından farklıdır. Buna göre, 299. Maddede öngörülen ilan komiser tarafından yapılırken; mad. 288'deki geçici mühletle yapılan ilan, mahkeme tarafından yapılmaktadır (Öztek ve diğerleri, 2019, s. 306).

Borçlunun, Alacaklılar Hakkında İddiaları İçin Davet Edilmesi

7101 Sayılı Kanun'un 28. maddesi ile İİK'nin 300. maddesi, tamamen değiştirilmiş olup, madde, "Alacaklar Hakkında Borçlunun Beyana Daveti" başlığını alsa da esasında yapılan düzenleme, değişiklikten önce 293. maddenin yeni metne uyarlanmış halidir (Sarisözen, 2019, s. 196). Buna göre, İİK'nin 300. maddesine göre, komiser; borçluyu, alacaklılar tarafından iddia edilmiş olan alacakları hakkında görüşlerini almak üzere davet eder. Komiser ve alacaklıların borçluyu toplantıya katılması konusunda zorlama yetkileri yoktur. Ancak borçlu gerçekçe göstermeden toplantıya gelmezse, komiser, Asliye Ticaret Mahkemesinde mühletin kaldırılmasını ve konkordatonun reddine karar verilmesini mahkemeden talep edebilir (Altay ve Eskiocak, 2017, s. 212; Sarisözen, 2019, s. 197-198). Borçlunun bilançosunda kaydettiği borçlar kendiliğinden konkordato nisabına dahil edilerek, bu alacaklar, alacaklı tarafından konkordatoya kaydedilmeseler bile konkordato nisap ve oylamasına katılırlar. Borçlu, daha önce bilançosunda kaydettiği alacaklara daha sonra itiraz edemez. Komiser, yapılan açıklamalar kapsamında borçlunun defter ve belgelerini incelemelerde bulunarak borçlu hakkında rapor hazırlar. Borçlu alacaklıları kabul edebileceği gibi, sebeplerini belirtmesi ile birlikte kısmen veya tamamen reddedebilir. Borçlunun bilançosunda kayıtlı olmayan veya bilançoda bildirilenden farklı miktarda kayıt olunması talep edilen bir alacak bildirim alan komiser, alacağı kaydetmeden önce borçlunun bu alacaklar hakkındaki görüşlerini alır. Talep edilen alacağın kısmen veya tamamen borçlu tarafından kabul edilmemesi halinde, bu durumda kabul edilmeyen söz konusu alacak çekişmeli alacak haline gelmiş olup, bu şekilde kayıt altına alınır. Konkordatoya kaydedilen bir alacağa borçlunun itiraz etmesi halinde, bu durumun alacaklıya komiser tarafından bildirilmesi gerekmektedir. Bildirilen alacakların çekişmeli hale getirme yetkisi, borçluya aittir. Ancak çekişmeli alacağın konkordatoya katılıp katılmayacağı veya nisaba dahil edilip edilmeyeceğine ve ne oranda dahil edileceğine mahkeme tarafından, İİK mad. 302/VI kapsamında karar verilmektedir. Komiser borçlunun kabul etmediği alacaklar veya çekişmeli alacaklar hakkındaki beyanına istinaden tutanak düzenlerken, uygulamada komiserin kabul ettiği alacaklar için tutanak tutmamaktadır. Çekişmeli alacaklara ilişkin hükümler kapsamında imtiyazlı alacaklı, tasdik kararının ilanından sonra 30 gün içinde ticaret

mahkemesinde dava açmak zorundadır. Mahkeme tarafından itiraza uğrayan imtiyazlı alacak hakkında inceleme yapılarak karar verilecektir.

Konkordato sürecinde borçlunun mali durumunu inceleyen komiser, mevcut alacaklılar hakkında hazırlayacağı raporla, en doğru verileri tasdik makamı olan mahkemeye ve alacaklılar toplantısına sunması gerekmektedir. Konkordato komiseri, borçlunun mali durumunu incelerken, alacaklılarla ilgili muhasebe kayıtlarında manipülasyon tespit ederse, bu durumu derhal alacaklılar toplantısına ve mahkemeye iletmesi gerekmektedir. Ancak komiserin burada temel görevi alacakları kaydetmekle sınırlı olup, komiserin mevcut alacak iddialarının geçerli bir dayanağının olmadığı gerekçesiyle söz konusu alacakları kabul etme veya reddetme yetkisi bulunmamaktadır. Komiser, dosya kapsamında bildirilen alacakları kaydetmekle ve denetlemekle görevlidir. Borçlunun kabul ettiği alacak kaydı talebi doğrudan konkordato nisabına dahil olacak ve bu konuda komiserin denetim dışında müdahalesi bulunmamaktadır. Ayrıca alacaklıların, alacakları gösteren bilgi ve belgeleri sunmaları gerekli olsa da, alacaklıların böyle bir zorunlulukları yoktur. Alacaklıların mevcut alacaklarını kanıtlamak için hiçbir bilgi ve belge sunmasa da, komiser söz konusu alacakların kaydını yapmaktadır. Ancak komiserin bu alacakları kabul veya ret yetkisi bulunmamaktadır (Sarisözen, 2019, s. 196; Altay ve Eskiocak, 2017, s. 187; Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, s. 57).

Borçlunun Konkordato Teklifinin Alacaklılar Tarafından Oylanması

Kanunda belirtilen sürelerde konkordatoya alacaklı olarak kaydedilmiş veya zamanında alacaklı olarak talepte bulunmamakla beraber, alacağının varlığını toplantıda ispat etmiş olan alacaklılar ve çekişmeli alacak olup olmadığına bakılmaksızın tüm alacaklılar, alacaklılar toplantısına katılabilirler. Toplantı sonucunda, komiser tarafından konkordatoyu kabul eden ve reddeden alacaklılar için ayrı ayrı tutanak tutulması gerekir. Bu tutanaklar, konkordatoya kaydedilmiş alacaklılar ve borçlunun bilançosunda alacaklı olarak görünen alacaklıları kapsamaktadır. Alacak kayıt bildiriminde bulunmuş ancak toplantıya katılmamış ya da toplantıya katılmış fakat oy kullanmamış veya oy kullanmış ancak tutanağı imzalamamış alacaklıların oyunun ne anlama geleceği konusunda doktrinde farklı görüşler bulunmaktadır. Diğer yandan, alacaklılar toplantısının yapılması için her ne kadar bir toplantı yeter sayısı öngörülmemiş ise de, konkordato projesinin kabulüne karar verilebilmesi için İİK'nin 302. maddesinde belirtilen belli çoğunluğun gerçekleşmesi aranmaktadır (Göncü Döner, 2019, s. 196; Eroğlu, 2019, s. 45). Buna göre, ayrıntısı yukarıda açıklanan, konkordato projesinin kabul edilmiş sayılması için alternatifli iki çoğunluktan bir tanesinin gerçekleşmesi gerekmektedir. Ancak borçludan birden fazla alacağı olan alacaklı tek bir alacaklı olarak dikkate alınmakla birlikte, söz

konusu alacaklının bütün alacakları alacak nisabında ayrı ayrı, yani tüm meblağ açısından dikkate alınacaktır (Öztek ve diğerleri, 2019, s. 339-342).

Borçlunun Defterinin Tutulması ve Rehinli Mallarının Kıymet Takdiri

Konkordato komiseri, görevlendirilmesinden sonra borçlunun varlıklarının bir defterini yapar ve varlıklarının kıymetini değerlendirerek kıymet takdirini yapar. Konkordatonun tasdiki aşamasından önce komiser tarafından ön hazırlık yapılarak, hazırlık kapsamının en önemli parçası olan borçlunun varlıklarını söz konusu deftere kaydedip, kaydedilen varlıklarının kıymetlerini tespit eder. Söz konusu defterle birlikte, borçlunun teklifinin mal varlığı ile orantılı olup olmadığının tespiti yapılmaktadır. Ayrıca deftere, borçlunun sahip olduğu tüm varlıkları, mevcutları, alacakları, hakları, üçüncü kişilere ait varlıkları ve miras ile sahip olunacak varlıklar yazılacaktır. Böylece borçlunun kaynakları net olarak belirlenecek ve teklifinin mal varlığı ile orantılı olup olmadığı hususu değerlendirilecek ve gerektiği takdirde teklif revize edilecektir (Kuru, 2013, s. 1471).

Komiser görevlendirildikten hemen sonra borçlunun varlıklarının değerlemesini yapacaktır (Muşul, 2018, s. 374). Borçlunun işletme dışında varlıklarının olması durumunda, söz konusu varlıkların olduğu yerde bulunan icra dairesi tarafından değerlendirilecektir (İİK. mad. 298/I). Komiser, borçlunun sahip olduğu rehinli varlıkları için de kıymet takdirini yapmaktadır. Komiser rehinli malların kıymetinin takdirine ilişkin kararını alacaklıların incelemesine hazır bulundurur. Rehinli mallara ilişkin yapılan kıymet takdirleri, borçluya ve rehinli alacaklılara, alacaklılar toplantısından önce tebliğ edilecektir (İİK. mad. 298/II). Bu tebliğin amacı, yapılan değerlendirmeye alacaklıların ve borçlunun itiraz edebilme imkânı sağlamaktır. Rehinli alacaklı, herhangi bir alacaklı veya borçlu masrafını 7 gün içinde ödemek şartıyla ilgili mahkemeden rehinli varlıkların kıymet takdirini yeniden yapılmasını talep edebilir. Söz konusu yeniden değerlemeyi Asliye Ticaret Mahkemesi yapmaktadır. Rehinli varlıkların yeniden kıymet takdirini mahkeme tarafından gayrimenkul değerlendirme uzmanlığı lisansına sahip kişilere yaptırılmaktadır (İİK. mad. 298/VI). Alacaklı tarafından kıymet takdirini talep edilmesi ve kıymetin değerinin önemli bir şekilde değişmesi durumunda, yapılan masraf borçludan istenebilir (Kale, 2018, s. 243-243).

Diğer yandan, İİK'nin ilgili maddeleri gereğince düzenlenen ve mahkeme tarafından belirlenen alacaklılar kurulu, yapısı ve görevi bakımından alacaklılar toplantısından farklı ve bağımsız bir kurumdur. Bu nedenle, bu kurumlar birbirine bağlı olmadan, bağımsız karar alabilir (Yılmaz, Arslan, Taşpınar, Ayvaz, Hanağası, 2018, s. 552; Börü, 2018, s. 341; Emir, 2019, s. 57). Alacaklılar kurulu, alacaklıların konkordato sürecini

takip edebilmeleri ve gerektiği takdirde müdahale edebilmelerini sağlayan kurumdur. Alacaklılar toplantısı ise en önemli görevi borçlunun konkordato projesini onaylamak olan başka bir kurumdur. Ancak, alacaklılar kurulunun, alacaklılar toplantısı yapılırken alacaklılar arasında seçilen kişilerden meydana gelmesi sonucunda, alacaklılar kurulu ve toplantısı arasında özel hukuk temelli bir vekalet ilişkisinin oluştuğu söylenebilir. Bu kapsamda, alacaklılar kurulunun daraltılmış veya azaltılmış sürekli şekilde yapılan alacaklılar toplantısı olarak değerlendirilebilir (Nacar, 2020, s. 105-106; Börü, 2018, s. 351).

Komiserin Toplantıya İlişkin Tutanakları ve Raporunu Mahkemeye Sunması

Konkordato projesinin müzakereleri sonucunda oluşturulan konkordato tutanağı, kabul ve ret oylarını da içerir biçimde derhal imzalanır. Toplantının bitimini takip eden yedi gün içinde gerçekleşen iltihaklar da kabul edilir. Konkordato komiseri, yedi günlük iltihak süresinin bitmesinden itibaren veya katılma süresinin sona ermesinden sonra en geç 7 gün içinde konkordatoyla ilgili bütün bilgileri, belgeleri, konkordato projesinin tasdik edilip edilmediğini veya tasdik edilmesinin kanuna uygun olup olmadığı gibi konularda görüşünü hazırlayacağı gerekçeli raporunda mahkemeye tevdi eder (İİK mad. 302/f). Söz konusu raporda; borçlunun mevcut varlıkları, gelirleri ile konkordato projesini kabul eden ve etmeyen alacaklılarla ilgili bilgiler yer almaktadır. Ayrıca İİK'nin 206. maddesinin birinci sırasındaki alacaklar ve konkordato mühleti içerisinde komiserin onayı ile doğan alacaklar için gerekli olan teminatların değerinin ne olduğu hususu ile komiserin konkordatonun tasdiki ya da tasdik edilmemesi yönündeki görüşünün de bu raporda yer alması gerekir. Kabul edilmeyen alacak talepleri ve nedenleri de hazırlanan raporda belirtilmektedir. Düzenlenecek raporda, bazı belgelerde talep edilebilir. Bu belgeler; komiserin borçluya verdiği teminatları gösteren yazı/çizelge, borçlunun ticari defterleri, borçlunun varlıklarının değerini gösteren tablo, konkordato mühletinde yapılan giderler veya harcamalar, bu süreçte elde edilen gelirler, alacaklılar toplantısı tutanağı ve konkordato projesinden oluşmaktadır. Komiser, konkordatonun onaylanması veya onaylanmamasına dair oluşan kendi kanaati de raporunda belirtecektir. Komiserin hazırlamış olduğu rapor, mahkemenin konkordatonun tasdiki yargılamasında önemlidir. Komiserin kesin mühlet içerisinde alacaklılar toplantısını yapmış, raporunu düzenlemiş ve mahkemeye tevdi etmiş olması gerekir. Komiserin raporunu mahkemeye sunarken mahkemenin de kesin mühlet bitmeden yargılama yapacağını ve sadece altı aylık bir uzatma süresine sahip olduğuna dikkate etmesi gerekmektedir. Sunmaması durumunda mühletin etkileri resen ortadan kalkar ve bu durumda komiserin sorumluluğu doğar (Kale, 2018, s. 247;

Altay ve Eskiocak, 2017, s. 653; Kuru 2020, s. 71; Öztekin ve diğerkleri, 2019, s. 346).

Konkordatonun Tasdiki

Asliye Ticaret Mahkemesinin yürütmekte olduğu (ticaret mahkemesi bulunmayan yerlerde görevli mahkeme, ticaret mahkemesi görevini yapan asliye hukuk mahkemesi) konkordatonun tasdiki ile ilgili yargılama, kendisine özgü bir tasdik işleminde niteliğinde olup, maddi hukuk yargılaması değildir. Tasdik yargılaması sonucunda verilecek karar, daha çok konkordatonun kanunlara uygun veya kanun kapsamında olup olmadığının belirlenmesine yönelik tasdik faaliyetinin yürütüldüğü bir yargı işlevi özelliğini taşımaktadır. Bu nedenle tasdik yargılaması; özellikle de komiserlik tarafından yapılan işlemlerin kanunun öngördüğü şekilde oluşup oluşmadığının denetlenmesini içermektedir (Kuru, 2013, s. 3712). Ayrıca mahkeme, konkordatonun tasdiki hakkında kararını duruşmalı olarak ve kısa bir sürede vermelidir. 7101 sayılı Kanun ile getirilen çeşitli değişikliklerle, somut olayın özelliklerine göre hâkim kararının takdirine bırakılırken, mahkeme öncelikle menfaatler dengesi çerçevesinde alacaklıların yararlarını gözetenek ve işletmenin istihdam kabiliyetinin sürdürülebilirliğinin devamı ile kamu yararını sağlamaya yönelik elverişli nitelikte olup olmadığını göz önünde bulundurmalıdır (Altay ve Eskiocak, 2019, s. 335-336). Ayrıca dürüst borçlulara tanınmış bir imkân olan konkordato, borçlunun dürüstlük ilkesine aykırı davranması ile konkordato tasdik edilemez (Muşul, 2018, s. 423).

Diğerk yandan, konkordato komiseri, konkordato projesini tamamlayarak, alacaklıların alacaklarını bildirmesi ve tahkikat işlemlerini tamamlandıktan sonra, konkordato projesini görüşmek ve bu konuyu tartışmak üzere alacaklıları toplantıya çağırır. Konkordato projesi, kanununda belirtilen çoğunluk sağlanarak, alacaklıların oyuna sunulur (Emir, 2019, s. 68). Konkordato komiseri, projenin kabulü için yapılan alacaklılar toplantısında ve kanunda öngörülen iltihak süresinde; konkordato ile ilgili bütün belgeleri, projenin kabul edilip edilmediğini ve tasdikinin uygun olup olmadığını, verilen oylar sonucunda kabul edilmiş konkordato projesini, gerekçeli raporuyla birlikte asliye ticaret mahkemesine sunar. Komiserin konkordato hakkındaki raporu olumsuz olsa dahi mahkemeye sunmak zorundadır. Konkordatonun kabul ya da reddi konusunda karar verme yetkisi Asliye Ticaret Mahkemesine aittir. Mahkeme, konkordato komiserini duruşmaya davet edip dinlemektedir. Mahkeme, komiserin mahkemeye ibraz edecekleri gerekçeli rapor ve dosya ile konkordato hakkında karar vermek üzere yargılamaya başlayacaktır. Duruşma günü, İİK mad. 288 uyarınca ilan edilir. Karar vermek için verilen duruşma günü

Ticaret Sicil Gazetesi ve Basın İlan Kurumunun resmi portalında ilan edilir. Borçlunun, duruşmaya katılmasına gerek olmamakla birlikte, mahkemenin gerekli görmesi durumunda duruşmaya katılır (Kale, 2018, s. 248-249). Mahkeme, konkordatonun tasdikine yönelik kararını kesin mühlet sürecinde vermesi gerekmektedir. Mahkeme tarafından, kesin mühlet sürecinde karar verilemeyeceğinin anlaşılması durumunda, komiserin de gerekçeli raporu alınarak, karar verilmeye kadar kesin mühlet hükümlerinin devamı yönünde karar verilmektedir. Söz konusu süre altı ayı geçmemektedir (Karadeniz, 2018, s. 37-38). Konkordato projesi ile ilgili olarak yapılacak alacaklılar toplantısında kanunda belirtilen nisap sağlanarak proje kabul edildiğinde komiser, yargılama sürecinin başlaması için hazırladığı gerekçeli rapor ve dosyasını, alacaklılar toplantısında projenin kabulünün sağlanmasının ardından yedi gün içerisinde mahkemeye ibraz eder. Konkordato kurumuna müracaat edilirken mahkemeye ibraz edilen ön proje mahkemece yetersiz görüldüğü takdirde projenin düzeltilmesi söz konusu olabilir. Komiserin gerekçeli raporunda ve dosyasında özellikle bulunan bilgiler aşağıda sıralanmıştır (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, s. 122).

- Konkordato sözleşmesinde borçlu olan tarafın konkordato sürecinde gerçekleştirdiği bütün faaliyetler ve komiser talimatları,
- Alacaklıların alabilecekleri tutar ile borçlunun iflâsı durumunda alacaklıların alabileceği tutarı karşılaştırmalı olarak gösteren tablo,
- Konkordato sözleşmesinde borçlu olan tarafın en son mali durumunu gösteren güncel bir tablo,
- Konkordato sonucunda alacaklıların elde edeceği tutar ile olası bir iflâs halinde alacaklıların eline geçecek miktar arasında yapılacak karşılaştırmaya ilişkin değerlendirme, bu bağlamda komiserden söz konusu karşılaştırmaya dayalı bir hesaplama yapması istenir. Mahkeme komiserin raporundan yararlanabileceği gibi, bu raporla yetinmeyip bilirkişiye de başvurabilir.
- Konkordato sözleşmesinde borçlu olan tarafın konkordato süreci içerisinde muvaffak olduğu hususlar ve sürece negatif etki yaratacak olumsuz aksiyonlar,
- Malvarlığı fazla olan borçlu için bu tasdik şartının doğru değerlendirilebilmesi amacıyla mahkemeye bir iflâs analiz raporunun sunulması gerekebilir
- Alacaklılar toplantısında tutmuş olduğu tutanak,
- Alacaklılar toplantısına iştirak edenlerin kimler olduğu ve kullandıkları oylar,
- Mahkemece istenilen ek bilgi, belge, kayıt ve işlemler yer almalıdır.

Mahkeme tarafından duruşma günü verilerek duruşma ile ilgili bilgiler kanunda belirtildiği şekilde ilan edilir ve mahkeme safhasında davaya katılanlara duruşma günü ayrıca bildirilir. Duruşmanın günü tayin edilirken

öncelikle komiser dinlenilir ve sonrasında duruşma günü mahkemece belirlenir. Konkordato projesine itiraz söz konusu ise itirazı yapanlar itiraz gerekçelerini duruşma tarihinden 3 gün önce yazılı bir şekilde bildirimde bulunarak duruşmaya katılabilirler. Duruşma gerçekleşirken kesin mühlet süresi sona ermeden karar verilmesinin doğru olmayacağı anlaşıldığı takdirde mahkeme komiserden isteyeceği bir gerekçeyle karar alınana kadar altı ayı aşmayacak şekilde kesin mühletin devamına karar verebilir (Özdemir, 2018, s. 6).

Alacaklılar, konkordatonun koşullarının oluşmadığını, gerçek olmayan alacakların bulunduğunu, borçlunun bilançosunda ya da malvarlığında eksiklikler olduğunu iddia ederek itiraz edebilirler (Kale, 2018, s. 46). İlanda, itiraz etmek isteyen alacaklıların hazır bulunabilecekleri de belirtilir. İtiraz hakkı bulunanlar, konkordatoya katılmış ya da oy kullanmış alacaklılarla sınırlı olmayıp, konkordatoya kabul edilmeyen tüm alacaklıları kapsar. Özellikle, alacaklılar toplantısına katılmamış alacaklılar da duruşmaya gelip konkordatoya itiraz edebilirler (Eroğlu, 2018, s. 21). İtiraz edenlerin, duruşmaya katılabilmeleri için, itiraz nedenlerini duruşma gününden 3 gün önce yazılı bir şekilde mahkemeye bildirmeleri gerekli olup, bildirmemeleri durumunda duruşmaya katılamazlar (Coşkun, 2019, s. 188). Dosyanın geldiği aşama dikkate alınmak suretiyle, hakimın gerek görmesi halinde, konkordato projesinin tasdiki hususunun değerlendirilmesi amacıyla ayrıca bilirkişi görevlendirebilir. Bu durumda konkordato komiseri dışında ayrıca bilirkişi raporu alınır. Eğer konkordato komiseri raporu ile bilirkişi raporu çelişiyorsa mahkeme tarafından söz konusu çelişkinin giderilmesi için dosya hem bilirkişiye ve hem de konkordato komiserine yeniden gönderilir. Konkordato projesinin oylanması ve tasdiki sürecine yönelik itirazlar duruşmadan 3 gün öncesine kadar alacaklılar tarafından mahkemeye bildirilir. Mahkemece yapılacak nihai değerlendirmeden sonra konkordato projesi mahkemece tasdik edilir. Tasdik ile birlikte konkordato komiserinin görevi sona erer (Coşkun, 2019, s. 21-22).

Yukarıda yapılan açıklamalar kapsamında; konkordatonun tasdik şartları İİK'nin 305. ve 302. maddelerinde düzenlenmiştir. Konkordatonun tasdik edilmesi için gerekli olan ve kanunda belirtilen şartlardan biri veya bir kaçının eksik olması durumunda tasdik talebi mahkeme tarafından reddedilir. Konkordatonun tasdiki için sadece alacaklıların muvafakati değil kanunda belirtilen şartların da yerine getirilmesi gerekmektedir. Mahkeme, söz konusu maddelerde belirtilen şartların hepsinin mevcut olduğu kanaatine ulaşırsa konkordatonun tasdikine karar verecektir. Mahkeme, bazı şartların eksik olduğunu veya konkordato projesini yetersiz görürse re'sen veya alacaklıların talebi üzerine, gerekli gördüğü düzeltmeleri isteyebilir (İİK mad. 305). Buna göre, mahkeme tarafından kabul edilip ve tasdik edilecek

konkordato projesinin belirli şartların tamamen gerçekleşmesine bağlıdır. Bunlar;

- Adi konkordatoda teklif edilen tutarın, borçlunun iflası halinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktardan fazla olacağının anlaşılması,
- Teklif edilen tutarın borçlunun kaynakları ile orantılı olması,
- Konkordato projesinin, İİK'nin 302. maddesinde öngörülen çoğunlukla kabul edilmiş olması,
- İİK'nin 206. maddesinin birinci sırasındaki belirtilen imtiyazlı alacaklıların alacaklarının tam olarak ödenmesinin ve mühlet içinde komiserin izniyle akdedilmiş borçların ifasının, alacaklı bundan açıkça vazgeçmedikçe yeterli teminata bağlanmış olması,
- Konkordatonun tasdikinin gerektirdiği yargılama giderleri ile konkordatonun tasdiki durumunda alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden alınması gereken harcın, tasdik kararından önce, borçlu tarafından mahkeme veznesine depo edilmiş olması.

Konkordato tasdiki ile ilgili alınacak kararda, alacaklıların vazgeçtikleri alacakları sonucunda mevcut alacakları ve borçlunun söz konusu alacakları nasıl ve hangi zamanda ödeyeceği belirlenir. Konkordato feshedilmediği sürece vazgeçilen kısım borçludan talep edilemez. Tasdik kararının ilanı için kesinleşme şartı yeni düzenlemede mevcut olmasa da tasdik kararının kesinleşmeyle bağlayıcı hale geleceğinin kararlaştırılması halinde kesinleşme ile ilanın yapılması gerekir (Gökçen, 2019, s. 23). Ayrıca söz konusu kararda, tasdik edilen konkordatonun gerektiği şekilde yerine getirilebilmesi için gerekli olan gözetim ve yönetimi sağlayacak kayyum atanabilir. Burada kayyum, borçlunun mali durumu ve konkordato projesi kapsamında borçlarını ödeyebilme gücünü koruyup koruyamadığı hususlarında 2 ayda bir mahkemeye rapor sunar. Alacaklılarda söz konusu raporu inceleme imkânına sahiptirler. Tasdik kararını veren mahkeme, İİK'nin 288. maddesi kapsamında kararı ilan eder ve ilgili yerlere bildir (İİK mad. 306).

Konkordatonun Tasdik Edilmemesi ve Borçlunun İflâsı

Mahkeme, konkordatonun tasdiki için gerekli olan şartlardan birinin dahi eksik olması durumunda tasdik talebini reddeder. Mahkeme vereceği kararda, tüm tasdik şartlarını ayrı ayrı değerlendirerek, somut olayların ilgili şartları taşıyıp taşımadığını veya şartların nasıl gerçekleştiğini mevcut bilgi ve belgeler kapsamında ortaya koymalıdır. Mahkeme kararında, hangi tasdik şartlarının sağlanmadığını gerekçesiyle birlikte tespit etmelidir. Bu durumda, borçlunun iflasa tabi olması ve iflas sebeplerinin ortaya çıkması durumunda iflasına karar verilecektir. Ancak İİK mad. 177/f. 1-3'te ise, İİK'nin mad.

308'de belirtilen durumun gerçekleşmesi halinde alacaklının borçlunun iflasını talep edebileceği düzenlenmiştir (Gökçen, 2019, s. 23; Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, s. 139). Ayrıca konkordatonun tasdiki talebinin reddine karar verilip, borçlunun iflâsına karar verilmemiş ise, alacaklılar karar kesinleşmeden borçlu aleyhine takip başlatabilir veya eski takiplere devam edebilir.

Mahkeme, konkordatonun tasdiki talebinin reddine karar verdikten sonra, borçlu kural olarak yeniden koşulların değiştiğini ileri sürerek örneğin, daha önce imtiyazlı alacaklar için göstermesi gereken tazminatı şimdi gösterebileceğini belirterek yeniden konkordato talebinde bulunabilir. Fakat, önceki talebinde hiç değişiklik yapmadan, eski talebini tekrarlayarak, yeniden konkordato talep edemez (Uyar, 2019; 139). Diğer yandan, mahkeme tarafından konkordatonun tasdik edilmemesi durumunda, borçlu veya alacaklı söz konusu karara itiraz edebilir. Bu durumda, belirli kanun yolları bulunmaktadır. Buna göre, borçlu ve konkordatoyu talep eden alacaklılar, konkordatonun tasdik edilmemesi kararına yönelik; kararın tebliği edilmesinden itibaren ve diğer alacaklılar ise tasdik kararının ilandan sonra 10 gün içinde bölge adliye mahkemesi aracılığıyla istinaf yolunu kullanabilmektedir. Bölge adliye mahkemesinin vereceği karardan sonra ise, 10 gün içinde Yargıtay aracılığıyla temyiz yolunu kullanabilmektedir.

Konkordatonun Feshi

Tasdik edilmiş olan konkordato projesi kapsamında, her alacaklı borçlu tarafından kendisine gerekli ifade bulunmadığı gerekçesiyle ve kazanmış olduğu hakları korumak için ilgili mahkemeye başvurarak konkordatonun feshini talep edebilir. Konkordato müessesinde, alacaklı taraf borçludan alacağının tamamını zamanında tahsil edememesi durumunda, borçluya bilgi ve haber vermeksizin konkordatonun feshi için ilgili mahkemeye de dava açabilir. Mahkeme, söz konusu alacağın konkordato projesi kapsamında ödenmediğini tespit etmesi durumunda, konkordatoyu sadece dava açan alacaklı bakımından fesih edebilir. Böyle bir durumda, alacaklı alacağının tamamı için borçluya yönelik icra ve/veya iflas yolunu kullanabilir. Ayrıca konkordatonun usul yönünden noksanlığı ve borçlunun kötü niyetli hareketleri ile tasdik edildiği belirlenirse, herhangi bir alacaklının talebi ile konkordato tamamen fesh edilebilir (Demir, 2019, s. 77). Konkordatonun feshi türleri, kendisine karşı konkordato şartlarının yerine getirilmemesi ile bir alacaklı tarafından yapılan kısmi fesih ve konkordatonun kötü niyetli olarak yapılmasından dolayı tüm alacakları kapsayacak olan tamamen fesihten oluşmaktadır (Kale, 2018, s. 262). Buna göre;

Konkordatonun kısmen feshi, konkordato kararının tasdik edilmesiyle birlikte kanunda açıkça belirtilen alacaklar hariç olmak üzere, konkordato

talebinden önce ve komiser nezaretinde geçici ve kesin mühlet sürecinde meydana gelen tüm alacakları kapsayacak şekilde, proje uyarınca kendisine ifade bulunmayan borçludan dolayı tüm alacaklılar bakımından kazanmış olduğu haklarını korumak için konkordatoyu tasdik eden ilgili mahkemeye başvurarak konkordatonun feshini talep edebilirler (Muşul, 2018, s. 438). Kısmen fesih, konkordatonun feshi talebinde bulunan alacaklı için geçerli olmaktadır. Fesih ile birlikte, söz konusu alacaklının alacağı ilk haline dönmektedir. Bu alacağın üzerinde konkordato ile birlikte yapılan herhangi bir iskontonun olması durumunda kaldırılmaktadır. Ayrıca konkordatonun tasdiki ile mevcut hacizler kendiliğinden kalktığından, alacaklının tekrar haciz talebi yapması gerekmektedir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, s. 195).

Konkordatonun tamamen feshi, konkordato müessesesi hukuki bir süreç olmasından dolayı, her alacaklı konkordatonun fesih talebinde bulunabilir. Tüm alacaklılar mevcut alacakları için, borçlunun kötü niyetli hareketleri ile konkordatonun tasdik edildiği gerekçesiyle, tasdik kararını veren mahkemeden konkordatonun fesih edilmesini talep edebilir. Borçlunun kötü niyetli davranışlarda bulunması, finansal tablolarında hile ve manipölasyon yapması, belirli alacaklılarla konkordato projesi dışında gizli anlaşmalar yapması, mevcut borçlarını veya alacaklarını gizlemesi örnek olarak verilebilir. Bu durumda, konkordato müessesesi iyi niyetli borçlulara mevcut borçlularını ödemek için verilmiş bir hak olduğundan, borçlunun bu yönde yapmış olduğu bir davranışının tespiti halinde, alacaklılardan herhangi biri ilgili mahkemeye başvurarak konkordatonun tamamen feshini talep edebilir (Karadeniz, 2018, s. 43). Konkordatonun kanun kapsamında etkin bir şekilde yürütülmesi borçlunun iyi niyetli davranışlarına bağlıdır. Aksi durumda, konkordatonun hileli olduğu anlamına gelmektedir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018, s. 195).

Sonuç

İcra İflas Kanununun (İİK) 301. maddesinde, kesin mühlet süresinde “*konkordato alacaklılar toplantısının*” yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Toplantı zamanı belirlenirken, borçlunun malvarlığı durumunun tespiti ile alacaklıların tespiti için gerekli olan süre göz önünde bulundurulmaktadır. Toplantıda komiser tarafından hazırlanan konkordato projesi katılanlar tarafından oylanır ve kanunda belirtilen çoğunluk sağlanması durumunda kabul edilmiş sayılır. Alacaklılar toplantısının işleyişi ve oylama İİK’nin mad. 302’de ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Alacaklılar toplantısının amacı, alacaklıları borçlunun malvarlığı durumu hakkında bilgilendirmek ve konkordatoya onay vermelerini sağlamaktır. Alacaklılar toplantısı, iflas ertelemesinin aksine konkordato prosedürü içinde karar alma yetkisine sahip bir organ değildir. Alacaklılar toplantısında sunulan proje oylanır ve gerekli çoğunluklar sağlandığı takdirde kabul edilir. Alacaklılar tarafından kabul

edilen konkordato eğer kanunda öngörülen şartları sağlıyor ise mahkeme tarafından tasdik edilir. Konkordato komiseri, kesin süre bitiminden yaklaşık bir ay önce alacaklılar toplantısı yapılması için karar alır. Fakat bu kararın alınabilmesi için öncelikli olarak toplantının yapılacağı yerin ve zamanın belirlenmesi gerekmektedir. Daha sonra, komiser alacaklılar toplantısının yapılacağı yer ve zamanı belirten bir karar hazırlar. Bu kararla birlikte bir ilan metni de hazırlanmaktadır. Aynı zamanda komiser, alacaklılar toplantısının yapılacağı gün, saat ve yer konusunda mahkemeye bilgilendirme yazısını göndermektedir. Konkordato projesinin kabulü için, hem alacaklı sayısı hem de alacak tutarı bakımından belirli bir sayının olması gerekmektedir. İİK'nin 299. maddesi kapsamında konkordato komiseri tarafından alacaklılar, konkordato talep eden borçludan alacaklarını bildirmeye İİK'nin 288. maddesinde belirtilen şekilde yapılacak ilan ile davet edilir. Alacağın komiserine bildirilme yükümlülüğü, borçlunun bilançosunda göstermiş olduğu alacaklılar veya konkordato projesinde göstermiş olduğu alacaklılar listesinde gösterilen alacaklılar konusunda geçerli değildir. Dolayısıyla, bu söz konusu bilançoda gösterilen alacaklıları herhangi bir talebe gerek olmaksızın kayıt altına almak zorunluğu bulunmaktadır.

İİK'nin 300. maddesine göre, komiser; borçluyu, alacaklılar tarafından iddia edilmiş olan alacakları hakkında görüşlerini almak üzere davet eder. Komiser ve alacaklıların, borçluyu toplantıya katılması konusunda zorlama yetkileri yoktur. Ancak borçlu gerçekçe göstermeden toplantıya gelmezse komiser, Asliye Ticaret Mahkemesinden mühletin kaldırılmasını ve konkordatonun reddine karar verilmesini talep edebilir. Borçlunun bilançosunda kaydettiği borçlar kendiliğinden konkordato nisabına dahil edilerek, bu alacaklar, alacaklı tarafından konkordatoya kaydedilmeseler bile konkordato nisap ve oylamasına katılırlar. Borçlu, daha önce bilançosunda kaydettiği alacaklara daha sonra itiraz edemez. Kanunda belirtilen sürelerde konkordatoya alacaklı olarak kaydedilmiş veya zamanında alacaklı olarak talepte bulunmamakla beraber, alacağının varlığını toplantıda ispat etmiş olan alacaklılar ve çekişmeli alacak olup olmadığına bakılmaksızın tüm alacaklılar, alacaklılar toplantısına katılabilirler. Toplantı sonucunda, komiser tarafından konkordatoyu kabul eden ve reddeden alacaklılar için ayrı ayrı tutanak tutulması gerekir. Bu tutanaklar, konkordatoya kaydedilmiş alacaklılar ve borçlunun bilançosunda alacaklı olarak görünen alacaklıları kapsamaktadır.

Konkordato projesi, kanununda belirtilen çoğunluk sağlanarak, alacaklıların oyuna sunulur. Konkordato komiseri, projenin kabulü için yapılan alacaklılar toplantısında ve kanunda öngörülen iltihak süresinde; konkordato ile ilgili bütün belgeleri, projenin kabul edilip edilmediğini ve tasdikinin uygun olup olmadığını, verilen oylar sonucunda kabul edilmiş

konkordato projesini, gerekçeli raporuyla birlikte Asliye Ticaret Mahkemesine sunar. Konkordatonun kabul ya da reddi konusunda karar verme yetkisi Asliye Ticaret Mahkemesine aittir. Mahkeme, komiserin mahkemeye ibraz edecekleri gerekçeli rapor ve dosya ile konkordato hakkında karar vermek üzere yargılamaya başlayacaktır. Mahkeme, konkordatonun tasdikine yönelik kararını kesin mühlet sürecinde vermesi gerekmektedir. Mahkeme tarafından, kesin mühlet sürecinde karar verilemeyeceğinin anlaşılması durumunda, komiserin de gerekçeli raporu alınarak, karar verilmeye kadar kesin mühlet hükümlerinin devamı yönünde karar verilmektedir.

Kaynaklar

- Akdeniz, M. ve Kayıhan, Ş. (2019). *Konkordato hukuku*. İstanbul: Umuttepe Yayınları.
- Akil, C. (2019). *Sorularla adı konkordato*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Akyürek, A. ve Akyürek, R. (2019). *Konkordato hukuku*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Altay, S. ve Eskiocak, A. (2019). *Konkordato ve yeniden yapılanma hukuku (5. bs.)*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Aydemir, E. (2019). *Konkordato ve yeniden yapılandırma hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Bozdoğan, A. (2020). *Konkordato ve konkordato alacaklılar toplantısı*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Börü, L. (2018). Adi konkordatoda alacaklılar kurulu. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 9(2), 341-372. doi: 10.21492/inuhfd.469180
- Börü, L. (2019). Adi konkordatoda alacaklıların alacaklarını bildirmesi. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 10(1), 173-186. doi: 10.21492/inuhfd.560908
- Coşkun, M. (2019). *Konkordato ve iflas*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Demir, G. (2019). *İflas ertelenmenin kaldırılması ve konkordato (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi)*. Işık Üniversitesi, İstanbul.
- Emir, E. (2019). *İflas sebepleri ve iflasın ertelenmesi yerine konkordato (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi)*. T.C. Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
- Eroğlu, O. (2019). *Uygulamada konkordato*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Gökçen, O. (2019). *Konkordatoda rehinli ve finansal kiralamaya konu mal ve alacakların hukuki durumu* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). T.C. Altınbaş Üniversitesi, İstanbul.
- Göncü Döner, M. S. (2019). *Anonim ortaklığın borca batıklık nedeniyle iflâsı ve iflâsın konkordato yoluyla önlenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). T.C. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Kale, S. (2018). 7101 Sayılı İcra ve İflas Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun çerçevesinde iflas dışı adi konkordato. *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5(1), 213-269. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/imuhfd>
- Kaman, M. (2020). *Konkordatonun hüküm ve sonuçları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). T.C. Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- Karadeniz, H. (2018). *Yasal düzenlemeli ve uygulama örnekli konkordato*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- Kuru, B. (2013). *İcra ve iflas hukuku el kitabı*. Ankara: El Kitabı.
- Muşul, T. (2018). *İflas ve konkordato hukuku*. Ankara: Adalet Yayın Evi.
- Nacar, M. A. (2020). *Konkordatoda imtiyazlı alacaklar* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ufuk Üniversitesi, Ankara.
- Özdemir, M. (2018). Konkordatonun muhasebe işlemlerine etkisi. *Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4(2), 1-12. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/guiibd>
- Öztek S., Budak A.C., Yücel M. T., Kale S., Yeşilova B. (2019). *Yeni konkordato hukuku*. İstanbul: Adalet Yayıncılık.
- Pekcanitez, H. ve Erdönmez, G. (2018). 7101 Sayılı Kanunla yürürlüğe giren konkordato hükümlerinin değerlendirilmesi. *Bankacılar Dergisi*, 4(2). Erişim adresi: <https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/arastirma-ve-yayinlar/bankacilar-dergisi/43?year=2021>
- Sarisözen, M. S. (2019). *7101 sayılı Kanun kapsamında icra iflas ve konkordato hukukundaki yenilikler (7155 Sayılı Kanun kapsamındaki değişikliklerle) (3. bs.)*. Ankara: Yetkin Yayınları.
- Tanrıver, S. (2015, Ekim). *İflâs dışı adi konkordatoya ilişkin temel problemler ve çözüm arayışları*. MİHBİR 13. Antalya Toplantısında sunulan bildiri, Türk Medeni Usul ve İcra İflas Hukukçuları Birliği, Antalya.
- Ulukapı, Ö. (2015). *İcra ve iflas hukuku*. Konya: Mimoza Yayınevi

- Uyar, T. (2019). *Yeni konkordato hukukumuzun temel ilkeleri*. Ankara: Türkiye Barolar Birliği Yayınları
- Yılmaz, E., Arslan, R., Taşpınar Ayvaz, S. ve Hanağası, E. (2018). *İcra ve İflâs Hukuku (4. bs.)*. Ankara: Yetkin Hukuk Yayınları.
- 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu (1932, 9 Haziran). *Resmi Gazete* (Sayı: 2128). Erişim adresi: [https://www.mevzuat.gov.tr/ MevzuatMetin/1.3.2004.pdf](https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.2004.pdf)
- 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (1953, 21 Temmuz). *Resmi Gazete* (Sayı: 8469). Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.6183.pdf>
- 7101 Sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (2018, 15 Mart). *Resmi Gazete* (Sayı: 30361). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/03/20180315-28.htm>

Atıf için:

- Aslanoğlu, S. ve Cengiz, S. (2021). Konkordato kurumunda alacaklılar toplantısı: Kapsamı, işlevi, mevzuat boyutu ve konkordato projesinin tasdiki kapsamında sonuçları. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2), 390-418. doi:10.54558/jiss.947110